

■ - Först kom nyfikenheten, behovet av att utsätta oss för något nytt, säger Anni Elif Egecioglu och Pauli Lyytinen om Elifantrees senaste projekt. FOTO: NIKLAS TALLQVIST

Resestämningar. Fyra personer i ett litet trädgårdsskjul i östra London, med metervis av sladdar omkring sig. FOTO: ANNI ELIF EGECIOGLU

Elifantree reste ut i världen för att skapa musik från noll

Kreativitet innebär också sårbarhet, säger Anni Elif Egecioglu och Pauli Lyytinen. De gav sig modigt i väg för att improvisera fritt med trummisar från olika länder och nu finns resultatet på en skiva, ett tryggt sätt att resa i pandemitider.

Ett vattenorn i Alsace, ett trädgårdsskjul i London, en stuga i Bohuslän – se där några platser som finns med på Elifantrees nya skiva. Bandet brukar förses med jazzen som hemadress, men musiken de gett ut hittills är ofta svärplacerad i någon specifik genre. Musiken bubblar och pyser och smakar ibland konstopp, ibland mer klassiskt och denna gång rätt experimentella ljudcollage, en trygg form av resa i pandemitider. Historien om Elifantree började 2007 i Göteborg, där svensk-turkiska sångerskan Anni Elif Egecioglu och finländska saxofonisten Pauli Lyytinen träffades. Då Anni Elif

flyttade till Finland utvidgades duon, som alltså är ett par även privat, till en trio. Först spelade man ihop med Tata Rönkkö och sedan tog Olavi Louhivuori över som trummis. – I många år spelade vi helt akustiskt: saxofon, röst och trummar, säger Anni Elif. Men med jämna mellanrum har de slagit in på nya stigar, till exempel genom att ta in nya instrument eller experimentera med effekter. Först tog Anni Elif in cello, senare kom syntarna. – Som saxofonist har Pauli haft ett väldigt stort ansvar för både harmonin och baslinjerna. Jag ville ta in

ett polyfont element så han kunde få mer frihet att röra sig, säger hon. Det aktuella dubbelalbumet är gruppens sjätte skiva och liksom den föregående skivan med kvartetten Tölöläb något av ett specialprojekt. – Vi har gått igenom många faser. Det underbara med Elifantree är att man kan göra precis vad som helst, det finns inga gränser, säger Pauli Lyytinen. **Ett hopp ut i det okända** Jag frågar lite försiktigt hur musiker ser sig själva i fråga om musikaliska genrer. Anni Elif föreslår termer överskridande musik.

– Vi kan nog passa in i ganska många fack. Formmässigt ger jazzen mycket frihet: man har ett tema, utgår från det, rör sig fritt och kommer tillbaka. Jag hoppas Elifantree kan inspirera andra att våga testa sina olika sidor, sina vingar, säger Anni Elif. Lyytinen funderar en stund och citerar sedan amerikanska jazzmusikern Charles Mingus. – På frågan om vad jazz är svarade han: "I don't know. And I don't care". Det har alltid gått på tok när vi har försökt nämna någon genre vi representerar, det stämmer aldrig riktigt.

Under årens lopp har musikerna i trion blivit väldigt sammansvetsade, men dubbelalbumet Hachi är ett hopp ut i det okända. Namnet på skivan är det japanska ordet för åtta, antalet länder man besökte på sin resa. – Först kom nyfikenheten, behovet av att utsätta oss för något nytt, säger Anni Elif. Med hjälp av ett stipendium från Kone-stiftelsen började man smida mer konkreta planer. Några låtar spelades in med Louhivuori på en stuga i Savolax skogar, men sen blev det Anni Elif och Pauli Lyytinen som gav sig ut i världen tillsammans med ljudteknikern Joonas Saikkonen.

men. Tanken var att spela ihop med trummisar från olika länder. De hade skrivit en hel del musik att ta med sig på resan, men lämnade den bakom sig då hela idén med projektet var att utforska den kreativa processen i mötet med en ny människa. – Vi bestämde oss för att skapa från noll med varje trummiss. Där, just då, säger Pauli Lyytinen. – Det kräver stort mod, för i en sådan situation blottar man sig själv rejält. För mig handlar kreativitet mycket om att våga tillåta sig göra misstag, och ofta är det genom dem som skapandet kommer till liv. Sen gäller det att veta vilka av skivanerna man skall spara för att göra det hela till konst, säger Anni Elif. Bara att packa och gå sig i väg alltså. Förutom de egna instrumenten hade de med sig all inspelningsutrustning: mikrofoner, stativ och framför allt sladdar. Metervis med sladdar, gestikulerar bägge med en suck. – Vi visste inte riktigt vad det var för ställen vi var på väg till så vi var tvungna att vara förberedda på det mesta, säger Anni Elif. **Trängsel vid trumsetet** I England spelade man ihop med trummissen Marc Pell, som hade sin studio i mammas trädgårdsskjul i östra London.

– Där trängde vi in oss alla fyra på sju kvadratmeter. Man kan höra att jag står precis bredvid trummissen, hans cymbal nästan rör vid mig. Pauli och Joonas precis mitt emot och så ett hav av sladdar... Vi fick också vara väldigt kreativa med hur vi satte upp allt, hänga mikrofoner i taket och så. Men det skapar också ett alldeles speciellt sound, säger Anni Elif. Med undantag för svensken Andreas Werliin var trummisserna idel nya bekanskap. – Vi hängde ganska mycket med varje person och lärde känna dem först, då var det lättare att kommunicera musikaliskt, säger Pauli Lyytinen. – Väldigt mycket berodde också på rummen och platserna. I vissa fall bestämde nästan rummet hur man skulle spela, fortsätter Anni Elif. En fascinerande plats där man musicerade fullständigt på rummets villkor var bildkonstnären Emanuel Végareds-museet i Oslo. Med ett massivt 14 sekunder långt cello är det precis någon plats för rytmisk musik. Dessutom skedde allt i bekmörker. – Det var fantastisk att få spela i det rummet, men bara att ställa i ordning allt var en jättestor utmaning, när man inte fick tända några lampor, säger Anni Elif.

PROFIL Elifantree

● **Medlemmar:** Anni Elif Egecioglu (röst, syntar), Pauli Lyytinen (saxofon, elektronisk blåasinstrument (EWI), effekter, trummaskin) och Olavi Louhivuori (trummar, slagverk) samt Joonas Saikkonen (ljud).

● **Skivor:** Sedan debutalbumet Love & Trees (2010) har gruppen gett ut fyra egna album samt en skiva i samarbete med Tölöläb (Blood Moon, 2019).

● **Bakgrund:** Anni Elif Egecioglu är född 1986 i Göteborg, Pauli Lyytinen 1983 i Kuopio. Paret bor i Kasberget i Helsingfors och hemma talas det svenska och finska om vartannat.

● **Aktuell med:** Dubbelalbumet Hachi utkommer på Eclips Music 26.2, dubbelvinylen kommer 4.4. Framtida konsertdatum är osäkra på grund av coronan. Anni Elif medverkar också i Kokoteaterns pjäs Aktivistintytmä 3, som i skrivande stund har föreställningar inprickade 23-31.3.

● **Medmusiker på nya skivan:** Olavi Louhivuori från Finland, Andreas Werliin från Sverige, Terje Isungset från Norge, Lisbeth Diers från Danmark, Marc Pell från Storbritannien, Julian Sartorius från Schweiz, Yuko Oshima från Frankrike och Ryosuke Kiyasu från Japan.

I Oslo spelade de ihop med Terje Isungset, som är mest känd för de instrument av is som han byggt själv med ena gång spelade han bland annat på stenar han själv tagit med sig från olika länder. Termen slagverk kan betyda väldigt många saker: Julian Sartorius i Schweiz spelade bland annat på kastruller, Yuko Oshima i Frankrike på tibetanska skålar.

Det finns så många spännande musiker i världen, hur kom det sig att ni valde just de här? – Vi ville hitta slagverkare med en stark, personlig röst, med en egen riktning som konstnärer. Alla var stilmässigt olika – och så gillade vi förstas alla väldigt mycket, säger Pauli Lyytinen. Elter långa kreativa sessioner i olika länder hade Elifantree hur mycket material som helst att jobba med.

Det måste ha blivit en hel del "kill your darlings" ... Hur ser ni på helheten nu när den äntligen är färdig? – Vi har accepterat att det är ett slags collage, inte något vanligt album. Slutresultatet blev bra och vi är väldigt nöjda med helheten, säger Pauli Lyytinen. Musikerna hann få lite mer distans än väntat till materialet. Resorna gjordes redan hösten 2018 men sedan kom andra utgångar och projekt emellan.

Jag tror faktiskt att det har varit bra, albumet hade lätt ganska annorlunda om vi släppt det direkt. Den hösten var så kreativt intensivt att det var bra att andas efteråt, säger Anni Elif.

Bägge har också andra jobb i elden. Pauli Lyytinen Magneta Orchestra har precis gett ut en ny skiva och han fortsätter räkna upp aktuella projekt: ett nytt soloalbum, tangojazztrion Sole azul, nya trion Rotko, en duo med svenske kontrabasisten Anders Jormin... Anni Elif har en ny duo på gång med pianisten Seppo Kantonen och bandet Frank Frank Frank med Stina Koistinen (Color Dolor) och åländska trummissen Amanda Blomqvist ska ge ut ett minialbum i maj. Anni Elifs uppmärksammade soloalbum Edith (2017) med dikter av Edith Södergran ska också få någon slags fortsättning.

Jag gillar verkligen att skriva musik till filmer. Det har blivit en del på finska nu, men också på svenska, säger Anni Elif. Under det gångna året har hon också gett sig in i teaterns värld via Kokoteaterns pjäs Aktivistintytmä 3 (som fick lysande kritik av Sonja Vuori i HBL 8.10.2020). – Det har varit väldigt mycket nytt att lära sig men också utvecklande. På finska dessutom, skratrar Anni Elif.

På grund av det rådande pandemilaget har alla planer på att träffa trummissarna på nytt och uppträda ihop lagts på hyllan tills vidare. Till sommaren hoppas man åtminstone kunna jobba på nytt material med Louhivuori. – Efter två album som har varit så stora som arbeten är vi sugna på att göra trioen, säger Anni Elif.

TOVE DJUPSJÖBACKA
tove.djupsjobacka@hbl.fi